

I Zasady kwalifikowania kosztów

§1 Ramy czasowe kwalifikowalności

1.1 Pod pojęciem okresu kwalifikowania kosztów należy rozumieć okres, w którym mogą być ponoszone koszty kwalifikowalne. Koszty poniesione poza okresem kwalifikowania stanowią koszty niekwalifikowalne. Okres kwalifikowania kosztów dla danego projektu powinien być określony w Umowie o dofinansowanie projektu. Poniesione koszty, co do zasady, wykazywane są w przedkładanym rozliczeniu zgodnie z zasadą memoriału.

§2 Weryfikacja kwalifikowalności kosztów

2.1 Kwalifikowalność kosztu podlega analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami oraz ZASADAMI obowiązującymi w dniu ogłoszenia konkursu. Weryfikacji dokonuje się zarówno na etapie realizacji projektu na podstawie wniosku o płatność, raportu okresowego, zapisów w Umowie jak i podczas przeprowadzanych kontroli projektu.

§3 Koszty kwalifikowane

3.1 Kwalifikowalność kosztu może zostać uznana, o ile zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- została podpisana Umowa o dofinansowanie projektu,*
- koszty zostały poniesione w okresie kwalifikowalności,*
- koszty zostały należycie udokumentowane i są możliwe do zweryfikowania,*
- są zgodne z obowiązującymi ZASADAMI,*
- są niezbędne do realizacji projektu i zostały poniesione w związku z realizacją projektu,*
- zostały faktycznie poniesione na produkty/usługi,*
- zostały poniesione w sposób efektywny i racjonalny,*
- zostały dokonane w sposób gospodarny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania określonych efektów przy jak najkorzystniejszej cenie,*
- są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego, w szczególności z ustawą Prawo Zamówień Publicznych (jeżeli dotyczy).*

3.2 Koszty kwalifikowalne to koszty obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i zasadami należytego zarządzania finansami oraz praktykami Beneficjenta (polityka rachunkowości). Każdy z Partnerów rozliczając koszty projektu stosuje praktyki (wytyczne) przyjęte w jego instytucji. Możliwość rozliczania ponoszonych kosztów według zasad księgowania stosowanych w danej instytucji, nie oznacza, że Beneficjenci mogą tworzyć nowe zasady, specjalnie na potrzeby projektu.

Wykonawca projektu zobowiązany jest do ponoszenia kosztów zgodnie z art. 44 ust. 3 oraz art. 162 ust. 3 Ustawy o finansach publicznych.

§4 Dokumentowanie poniesionych kosztów

4.1 Koszty powinny być udokumentowane w sposób umożliwiający ocenę realizacji projektu pod względem finansowym i merytorycznym.

4.2 Beneficjent realizujący projekt zobowiązani są do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla projektu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych.

4.3 Beneficjenci niezobowiązani do prowadzenia jakiegokolwiek ewidencji księgowej na podstawie obowiązujących przepisów, mają obowiązek ewidencjonowania dokumentów dotyczących operacji związanych z realizacją projektu.

4.4 Dowodem poniesienia kosztu jest wystawiona faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej. Wszystkie oryginały dokumentów księgowych dotyczące ponoszonych kosztów bezpośrednich muszą być prawidłowo opisane, tak aby widoczny był ich związek z realizowanym projektem. W opisie dokumentu należy uwzględnić informacje takie jak: nr Umowy, nr zadania/etapu zgodnie z Harmonogramem projektu, w ramach którego koszt został poniesiony, kwotę kwalifikowaną w odniesieniu do danego zadania/etapu, kategorię kosztu.

§5 Zakaz podwójnego finansowania

5.1 Podwójne sfinansowanie, całkowite lub częściowe danego kosztu jest niedozwolone.

5.2 Podwójnym finansowaniem jest w szczególności:

- wykazanie tego samego kosztu w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków krajowych lub wspólnotowych,*
- sfinansowanie kosztów podatku VAT ze środków projektu, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o Ustawę o VAT,*
- zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej lub dofinansowania innego projektu, a następnie wykazanie kosztów amortyzacji tego środka w projekcie objętym dofinansowaniem.*
- podwójnym finansowaniem będzie wykazanie tego samego kosztu w ramach rozliczenia dotacji lub dofinansowania innego projektu a następnie wykazanie tego kosztu w ramach realizowanego projektu.*

Nie uważa się za podwójne finansowanie wykazanie w projekcie poniesionego kosztu jeżeli został on sfinansowany ze środków własnych (przychody uzyskiwane w związku z prowadzoną działalnością, inne źródła) Wykonawcy nawet jeśli stanowią one środki publiczne zgodnie z definicją zawartą w Ustawie o finansach publicznych.

II Podatek VAT kosztem kwalifikowalnym

§1 Podatek od towarów i usług (VAT)

1.1 Podatek VAT stanowi koszt kwalifikowany jedynie wówczas, gdy został poniesiony przez Beneficjenta w związku z kosztami kwalifikowalnymi zaś Beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

1.2 Możliwość odzyskania podatku VAT rozpatruje się w świetle ustawy o VAT.

1.3 Beneficjent zobowiązany jest złożyć oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT.

1.4 Brak prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zachodzi, jeżeli Beneficjentowi nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego (związanego z opodatkowanymi czynnościami w projekcie) o kwotę podatku naliczonego (związanego z kosztami nabytych towarów i usług oraz środków trwałych). Sytuacje takie mogą wystąpić w następujących przypadkach:

1.4.1 w projekcie w ogóle nie wystąpiły/wystąpią przychody – zakupione towary, usługi lub środki trwałe nie są wykorzystywane do sprzedaży opodatkowanej, bądź w projekcie nie występuje bezpośredni i bezsprzeczny związek pomiędzy zakupionymi towarami, usługami lub środkami trwałymi a czynnościami opodatkowanymi,

1.4.2 Beneficjent jest zwolniony podmiotowo z opodatkowania podatkiem VAT,

1.4.3 Beneficjent wykonuje jedynie czynności zwolnione z opodatkowania podatkiem VAT.

1.5 Jeżeli Beneficjent wykorzystuje nabyte w ramach projektu objętego pomocą towary/usługi/środki trwałe do wykonywania czynności zarówno zwolnionych, jak i opodatkowanych kosztem kwalifikowanym może być tylko proporcjonalna część podatku VAT naliczonego.

1.6 W przypadku zaistnienia przesłanek umożliwiających odzyskanie podatku VAT przez jednostkę, Beneficjent zobowiązuje się do poinformowania Centrum o tym fakcie oraz dokonania korekty w zakresie rozliczeń, po zakończeniu realizacji projektu także do zwrotu podatku zrefundowanego ze środków dofinansowania.

Korekty rozliczeń związane ze zmianą kwalifikowalności podatku VAT, zmianą wskaźnika struktury podatku VAT dokonywane są kumulatywnie w bieżącym wniosku o płatność (lub w raporcie końcowym). Korekty wynikające ze zmiany struktury podatku VAT dokonywane są jedynie w okresie trwania Umowy.

III Wkład własny

§1 Wkład własny

1.1 Beneficjent jest zobowiązany do zaangażowania własnych środków finansowych w zadeklarowanej wysokości na pokrycie części kosztów kwalifikowanych w realizowanym projekcie.

1.2 Wkład własny może być wniesiony w formie finansowej lub rzeczowej.

1.3 Za wkład rzeczowy uważa się wniesienie do projektu składników majątku lub pracy, nie powodujące powstania faktycznego wydatku finansowego.

1.4 Deklarowana wycena wartości wkładu rzeczowego musi odzwierciedlać aktualne ceny rynkowe.

1.5 Wkład rzeczowy może obejmować:

1.5.1 pracę wolontariuszy – z odpowiednim udokumentowaniem czasu i rodzaju wykonywanej pracy, na podstawie umowy o pracę wolontarystyczną. Wycena pracy powinna uwzględniać standardową stawkę godzinową i/lub dzienną za wykonywanie określonej czynności oraz odwołanie do obowiązujących stawek za pracę o podobnym charakterze w podobnym okresie czasu świadczonych dla podmiotów o zbliżonym charakterze działań;

1.5.2 nieodpłatne udostępnienie pomieszczeń i obiektów w których realizowany będzie projekt (laboratorium, hala fabryczna, biuro, sala konferencyjna, itp.) – nieodpłatne użyczenie na podstawie umowy i/lub oświadczenia

właściciela/wynajmującego. Wartość wkładu rzeczowego stanowi równowartość czynszu/opłat jakie byłyby ponoszone przez Wnioskodawcę, gdyby zawarta została umowa najmu;

1.5.3 nieodpłatne udostępnienie wyposażenia i/lub sprzętu (np. aparatura badawcza, instalacje przemysłowe, projektor na konferencje, itp) – nieodpłatne użyczenie na podstawie umowy; wartość wkładu stanowi koszt amortyzacji wyposażenia i/lub środków trwałych obliczone z uwzględnieniem czasu ich wykorzystania na potrzeby realizacji projektu lub wartość opłat, jakie należałoby pokryć gdyby zawarta została umowa wynajmu sprzętu.

1.6 Wkład rzeczowy może stanowić także wniesienie wartości niematerialnych i prawnych.

1.7 Wartość wkładu własnego niepieniężnego nie może przekroczyć wartości wkładu własnego zadeklarowanego w Umowie o realizację projektu lub też maksymalnego progu wkładu niepieniężnego określonego w Regulaminie konkursu.

1.8 Beneficjent zobowiązany jest do formalnego udokumentowania wartości wniesionego wkładu rzeczowego.

1.9 Wkład rzeczowy ocenia się pod względem kwalifikowalności kosztów oraz celowości użycia w przypadku danego projektu.

IV Załączniki:

Załącznik nr 1. Katalog kosztów kwalifikowalnych

Załącznik nr 2. Katalog kosztów niekwalifikowalnych

Załącznik nr 3. Informacja dla Beneficjenta

Załącznik nr 1. Katalog kosztów kwalifikowalnych

W - Koszty wynagrodzeń

W ramach kategorii kwalifikowane są koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, osób zatrudnionych przy realizacji projektu w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z realizacją projektu objętego dofinansowaniem.

Udokumentowanie pracy wykonanej na rzecz projektu:

- w przypadku umowy o pracę – lista płac,

Jeżeli dany pracownik nie jest zaangażowany w projekt w wymiarze pełnego etatu, określenie kwalifikowanej części wynagrodzenia dokonuje się na podstawie:

- oddelegowania pracownika do projektu w częściowym wymiarze etatu, ze wskazaniem zakresu obowiązków w ramach projektu (najbardziej optymalne rozwiązanie)
- karta czasu pracy z opisem wykonywanych zadań - dla osób, które pracują nieregularnie na rzecz projektu objętego dofinansowaniem

- w przypadku umowy-zlecenia – rachunek, wykaz obowiązków w ramach projektu, protokół odbioru
- w przypadku umowy o dzieło – rachunek, wykaz obowiązków w ramach projektu, protokół odbioru

Kosztami kwalifikowanymi w przypadku wynagrodzenia personelu mogą być również nagrody lub premie oraz dodatki do wynagrodzeń, o ile są spełnione następujące warunki:

- nagrody/premie/dodatki zostały przewidziane w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania danej instytucji oraz przyznane zostaną zgodnie z obowiązującymi zasadami wynagradzania
- obejmują wszystkich pracowników danej instytucji.

E - Koszty usług doradczych i równorzędnych

W ramach tej kategorii kwalifikowane są koszty ekspertyz, w tym wydatki na ocenę potencjału rynkowego patentu i możliwości jego komercjalizacji; usług doradczych lub równoważnych wykorzystywanych wyłącznie do celów Projektu i zakupionych od osób trzecich na podstawie faktury wystawionej przez osobę prawną lub fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą; w uzasadnionych przypadkach także na podstawie umowy cywilno-prawnej (umowa o dzieło, umowa zlecenie).

Usługa doradcza powinna być nabyta po cenach rynkowych, pod warunkiem, że w transakcji nie ma elementów z umowy.

Op - Inne koszty operacyjne

W ramach tej kategorii kwalifikowane są m.in. następujące rodzaje kosztów:

- zakup publikacji niezbędnych dla realizacji Projektu;
- koszty prowadzenia wyodrębnionego rachunku bankowego (prowizje i inne opłaty)
- koszty podróży służbowych związanych z realizacją Projektu
- Koszty opłat urzędowych ponoszonych w związku z realizacją czynności objętych Projektem – **dotyczy wyłącznie etapu II.**

O - Koszty ogólne

Dodatkowe koszty ogólne ponoszone w związku z realizacją projektu objętego pomocą.

Koszty, których wielkości nie można jednoznacznie przyporządkować do projektu lub, których przyporządkowanie do projektu wymaga zastosowania klucza podziału.

W ramach tej kategorii mieszczą się m.in. następujące rodzaje kosztów:

- koszty wynajmu lub utrzymania budynków, w tym: koszty wynajmu, czynszu, sprzątanania i ochrony pomieszczeń,
- koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji projektu
- koszty utrzymania infrastruktury – koszty mediów (elektryczności, gazu, ogrzewania, wody), utylizacji odpadów, okresowej konserwacji i przeglądu urządzeń
- koszty wynagrodzeń personelu zarządzającego, administracyjnego, technicznego i pomocniczego związanego ze stałą działalnością jednostki i tylko w pośredni sposób związanego z realizacją projektu (kierownicy jednostki, księgowość, kadry, BHP)
- usługi pocztowe, telefoniczne, internetowe, kurierskie
- koszty materiałów biurowych i piśmienniczych, usług drukarskich i ksero
- koszty urządzeń i sprzętu biurowego
- koszty ubezpieczeń majątkowych

Koszty ogólne rozliczane są ryczałtem, jako procent od pozostałych kosztów kwalifikowanych projektu zgodnie ze wzorem:

$$O = (W + E + Op) \times \text{właściwa stawka procentowa}$$

obowiązujące stawki ryczałtu:

*do 8% dla przedsiębiorstw i innych

*do 15% dla uczelni prywatnych i instytutów badawczych

*do 20% dla uczelni państwowych i instytutów naukowych PAN

Koszty ogólne rozliczone ryczałtem traktowane są jako wydatki poniesione. Beneficjent nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako koszty ogólne.

Załącznik nr 2. Katalog kosztów niekwalifikowanych

Co do zasady za koszty niekwalifikowane uważa się:

- koszty poniesione poza okresem kwalifikowalności,
- koszty nieudokumentowane lub nienależycie udokumentowane,
- koszty poniesione niezgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych,
- podatek od towarów i usług (VAT), który w świetle prawa może być odzyskany,
- premie i dodatki o charakterze uznaniowym inne niż wynikające z regulaminu wynagradzania pracowników,
- straty związane z różnicami kursowymi,
- grzywny, mandaty, kary finansowe, opłaty i odsetki karne,
- składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- koszty niespełniające warunków kwalifikowalności określonych w ZASADACH,
- w przypadku leasingu - podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, opłaty ubezpieczeniowe, koszty ogólne,
- **Koszty niekwalifikowane nie mogą stanowić części ani całości wymaganego wkładu własnego Beneficjenta/Partnera realizującego projekt.**

Załącznik nr 3. Informacja dla Beneficjenta

Przewodnik kwalifikowalności kosztów opracowany został na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

Przedstawione w nim zasady mają charakter informacyjny, głównym celem przewodnika jest ułatwienie Beneficjentom klasyfikacji kosztów zarówno na etapie planowania kosztów jak i późniejszego raportowania wykorzystania przyznanego dofinansowania.

Jednocześnie zastrzegamy, że powyższe ustalenia nie uchylają, ani nie wpływają na możliwość wystąpienia odmiennych ustaleń i wyników kontroli prowadzonych przez inne instytucje kontrolne.

Centrum zastrzega, że powyższy przewodnik po kwalifikowalności oraz ustalone w nim wytyczne nie są podstawą do jakichkolwiek roszczeń prawnych lub finansowych przeciwko Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju.